

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

बुद्धशान्ति राजपत्र

बुद्धशान्ति गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्डः	संख्याः	मितिः
५	३	२०७८।११।२७

भाग - २

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

सम्बत २०७८ सालको कार्यविधि नं. ३

खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता तथा नवीकरण व्यवस्थापन

कार्यविधि, २०७८

प्रस्तावना:

बुद्धशान्ति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उपभोक्ता समिति मार्फत खानेपानी आयोजना सञ्चालन, दर्ता, नवीकरण तथा मर्मत सम्भार गर्ने प्रयोजनका लागि बुद्धशान्ति

गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता ऐन, २०७८ को दफा ४४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता तथा नवीकरण सम्बन्धी कामकारवाहीलाई व्यवस्थित गर्न बुद्धशान्ति गाउँ कार्यपालिकाको १८५ औं बैठकबाट यो खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता तथा नवीकरण व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८ पारित गरिएको छ ।

परिच्छेद- १

(संक्षिप्त नाम, प्रारम्भ र परिभाषा)

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यो कार्यविधिको नाम “खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता तथा नवीकरण व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा:-** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(क) “ऐन” भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता ऐन, २०७८ सम्झनु पर्छ ।

(ख) “कार्यविधि” भन्नाले खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता तथा नवीकरण व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८ लाई सम्झनु पर्छ ।

- (ग) “गाउँपालिका” भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
- (घ) “वडा” भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिका भित्रका वडा कार्यालयहरु सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “अध्यक्ष” भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।
- (च) “उपाध्यक्ष” भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “उपभोक्ता समिति” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम गठन गरिने खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको सम्बन्धित वडा अध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।

- (ज) "दर्ता" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम खानेपानीको स्रोत र खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता हुने प्रक्रियालाई सम्झनु पर्छ ।
- (ट) "नवीकरण" भन्नाले जिल्ला जलस्रोत समिति, जिल्ला विकास समिति वा विभिन्न निकायमा दर्ता भई यस गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार, दायित्व र जिम्मेवारी भित्र पर्ने खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिहरू साथै ऐन तथा कार्यविधि बमोजिम दर्ता भई वार्षिक रूपमा गरिने नवीकरणको प्रक्रियालाई सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) "खानेपानीको स्रोत" भन्नाले खानेपानीको स्थायी स्रोत रहेको स्थानलाई सम्झनुपर्छ । जसले पानीको मूहान (मूल) पनि जनाउँछ ।

परिच्छेद - २

(खानेपानीको स्रोतको स्वामित्व र उपयोग व्यवस्था)

३. खानेपानीको स्रोतको स्वामित्व: ऐन, कानून वा अन्य सन्धि सम्झौतामा उल्लेख भएको बाहेक गाउँपालिकाको सरहदभित्र रहेको खानेपानीको स्रोतको स्वामित्व गाउँपालिकामा निहित हुनेछ ।

४. खानेपानीको स्रोतको उपयोग: (१) ऐनले स्पष्ट व्यवस्था गरेको बाहेक यस कार्यविधि बमोजिम अनुमति नलिई वा प्राप्त नगरी कसैले पनि खानेपानीको स्रोतको उपयोग गर्न पाउने छैन । तर यस अघि देखि परम्परागत रूपमा उपयोग गरी आएको र प्रकृया पुरा गरी दर्ता भई उपयोग गरी आएको खानेपानीको स्रोतको उपयोगको सम्बन्धमा यस कार्यविधिले बाधा पार्ने छैन ।

(२) उपदफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि देहायको अवस्थामा अनुमति नलिएको कारण खानेपानीको स्रोतको उपयोग गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(क) निजी/घरेलु प्रयोजनको लागि खानेपानी उपयोग गर्नु,

(ख) निजी जग्गामा रहेको पानीको श्रोतबाट सिंचाई, खानेपानी तथा अन्य घरेलु प्रयोजनका लागि उपयोग गर्न ।

(३) खानेपानीको स्रोतको उपयोग गर्न चाहने व्यक्ति वा संगठित संस्थाले परम्परागत रूपमा उपयोग गरि आएको खानेपानीको स्रोत उपयोगमा कुनै बाधा पर्ने छैन ।

परिच्छेद - ३

(खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति गठन र दर्ता प्रकृया)

५. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति गठन: (१) ऐनको दफा ९ को उपदफा १ बमोजिम सामूहिक लाभका लागि संस्थागत रूपमा खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति गठन गर्न सकिनेछ ।
- (२) उपभोक्ता समिति गठन गर्न चाहने उपभोक्ताहरूले खानेपानी उपयोग गर्ने लाभान्वित परिवारका कम्तिमा एक जना सदस्यको उपस्थिति एवम् गाउँपालिका वा वडाको प्रतिनिधिको रोहवरमा भेला गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उक्त भेलाले सर्वसम्मत वा बहुमतद्वारा उपभोक्ताहरू मध्येबाट १ जना अध्यक्ष सहित कम्तिमा ७ सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष वा सचिवमध्ये कुनै एक पदमा महिलालाई अनिवार्य समावेश गराई कुल सदस्य संख्याको कम्तिमा ३३ प्रतिशत महिला सदस्य अनिवार्य हनु पर्नेछ ।
- (५) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा एकाघर परिवारका एक सदस्य भन्दा बढी उक्त समितिमा रहन पाउने छैन ।

- (६) उपभोक्ता समितिको सदस्य पदमा निर्वाचित पदाधिकारी, बहालवाला कर्मचारी, शिक्षक वा लाभको पद धारण गरेका कुनै पनि व्यक्ति रहन सक्ने छैन । साथै बेरुजु कायम रहेका र आर्थिक अनियमिततामा संलग्न व्यक्तिहरू समितिको सदस्यमा रहन सक्ने छैनन् ।
- (७) उपभोक्ता समिति सञ्चालनको लागि ऐनको दफा १२ बमोजिमको व्यवस्थाहरू समेटिएको विधान हुनु पर्नेछ ।

६. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति संगठित संस्था हुने: (१)

खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित र संगठित संस्था हुनेछ ।

- (२) सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आफ्नो विधान निर्माण गरी गाउँपालिकाबाट स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ ।
- (३) खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिको सबै काम कारबाहीको निमित्त आफ्नो छुट्टै छापको प्रयोग हुनेछ ।
- (४) खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, खरिद बिक्री गर्न वा अन्य किसिमले आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ । तर अचल सम्पत्ति बिक्री गर्दा सम्बन्धित निकायको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

(५) खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले व्यक्ति सरह उजुर गर्न र उपभोक्ता समिति उपर समेत उजुर लाग्न सक्नेछ ।

७. खानेपानीको प्राथमिकता तोकिने: (१) खानेपानीको स्रोतको उपयोग गर्दा सामान्यतया देहाय बमोजिम प्राथमिकता निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

- (क) खानेपानी र घरेलु उपयोग,
- (ख) सिंचाई
- (ग) पशु तथा मत्स्यपालन जस्ता कृषिजन्य उपयोग
- (घ) जलविद्युत
- (ङ) घरेलु उद्योग
- (च) औद्योगिक व्यवसाय तथा खानीजन्य उपयोग
- (छ) जल यातायात र आमोद प्रमोदजन्य उपयोग
- (ज) अन्य

८. उपभोक्ता समिति दर्ताको लागि आवश्यक कागजात सहित दरखास्त दिनु पर्ने: (१) कार्यविधिको दफा ५ बमोजिम गठन गरिएको उपभोक्ता समितिलाई संस्थागत रूपमा दर्ता गर्ने उपभोक्ताहरूले २ प्रति उपभोक्ता समितिको विधान सहित अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा गाउँपालिकामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

- (२) खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले पेश गर्ने विधानमा ऐनको दफा १२ को उपदफा १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनुपर्नेछ ।
- (३) खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति संस्थागत रूपमा दर्ता गर्न चाहने उपभोक्ता समितिले निम्नानुसार कागजात संलग्न गरी पेश गरेको हुनु पर्नेछ ।
- (क) अनुसूचि १ बमोजिमको निवेदन,
- (ख) उपभोक्ता समितिका कार्यकारी सदस्यहरूले प्रत्येक पृष्ठको तल र माथि दुवै तिर दस्तखत गरेको प्रमाणित २ प्रति विधान,
- (ग) समितिको सदस्यको नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपी (प्रतिलिपीमा सम्बन्धित व्यक्तिले दस्तखत गरी प्रमाणित गरेको हुनु पर्ने),
- (घ) उपभोक्ताहरूको आम भेलाले उपभोक्ता समिति गठन गरेको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (ङ) खानेपानीको स्रोत रहेको तथा उपयोग गरिने क्षेत्रको अवस्था झल्किने नक्शा,

(च) गाउँपालिकाले तोके बमोजिम दस्तुर बुझाएको नगदी रसिद,

(छ) खानेपानी श्रोत तथा उपभोक्ता समिति गठनमा कुनै विवाद छैन भन्ने वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र ।

९. **खानेपानीको मुल दर्ता गर्नुपर्ने:** (१) गाउँपालिकाको क्षेत्रमा खानेपानी उत्पादनको मुख्य श्रोत मुहान (मुल) बाट संकलन गरी खानेपानी व्यवस्थापन गर्नु पर्ने अवस्थामा सो मुहान सहित आधिकारिक खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता गर्नु पर्नेछ ।

(२) खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले खानेपानी व्यवस्थापन गरी सार्वजनिक उपभोग गर्नको लागि खानेपानी संकलन गर्न उत्पादनको मुख्यश्रोत मुहान (मुल) दर्ताको लागि गाउँपालिकामा निवेदन दिनु पर्नेछ । निवेदन प्राप्त भएपछि खानेपानीको स्रोतको उपयोग, मुहान दर्ता गर्न मिल्ने नमिल्ने तथा उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धमा आवश्यक अध्ययन गरी राय सुझाव सहित सिफारिस पेश गर्ने प्रयोजनको लागि देहाय बमोजिम को ५ (पाँच) सदस्यीय समितिले स्थलगत रूपमा छानविन गरी प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ ।

(क) सम्बन्धित वडा कार्यालयको वडा अध्यक्ष - संयोजक

- (ख) गाउँपालिकाको सामाजिक विकास समितिको संयोजक वा कार्यपालिकाले तोकेको सो समितिको सदस्य - सदस्य
- (ग) सम्बन्धित वडा कार्यालयको महिला वडा सदस्य -सदस्य
- (घ) पूर्वाधार विकास तथा वातावरण शाखा प्रमुख - सदस्य
- (ङ) संघ संस्था तथा सहकारी शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

१०. खानेपानीको स्रोत उपयोगको लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्नु पर्ने:

(१) कार्यविधिको दफा ८ को उपदफा ३ बमोजिम आवश्यक कागजात सहित उपभोक्ता समिति मार्फत खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ताको लागि कागजात पेश हुन आए पछि गाउँपालिकाले खानेपानी मुहान दर्ताको निवेदन मुख्य दर्ता कितावमा दर्ता गरी अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि १ प्रति सम्बन्धित वडा कार्यालयमा र अर्को १ प्रति सम्बन्धित खानेपानीको स्रोत (मुहान) रहेको क्षेत्र नजिक बस्तीमा टाँस गर्ने गरी १५ दिने सार्वजनिक सूचना पठाउनु पर्नेछ ।

(२) गाउँपालिकाबाट १५ दिने सूचना प्राप्त हुन आए पछि वडा सचिवले सूचना टाँसेको देखी जान्ने कम्तिमा ५ जनाको रोहवरमा वडा कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरी मुचुल्का सहित गाउँपालिकामा पठाउनु पर्नेछ ।

११. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता प्रकृया तथा श्रोत उपयोगमा उजुरी दिन सकिने: (१) कार्यविधिको दफा १० बमोजिम सूचना टाँस भए पछि उपभोक्ता समिति गठन प्रकृया र खानेपानीको स्रोत (मुहान) का सम्बन्धमा कोही कसैको कनै गुनासो वा उजुरी भएमा सूचना टाँस भएको मितिले १५ दिन भित्र प्रमाण सहित गाउँपालिकामा उजुरी दिन सकिनेछ ।
१२. उजुरी उपर सुनुवाई र उजुरी किनारा लगाउने: (१) कार्यविधिको दफा ११ बमोजिम परेको उजुरी उपर आवश्यक छानविन गरी निरूपण गर्ने दायित्व गाउँपालिकाको न्यायिक समितिको हुनेछ ।
- (२) न्यायिक समितिमा परेको उजुरी उपर ६० दिन भित्र छिनोफानो गरिसक्नु पर्नेछ ।
१३. पुनरावेदन दिन सकिने: (१) न्यायिक समितिले छिनोफानो गरेको मुद्दाको सम्बन्धमा चित्त नबुझेने पक्षले जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।
१४. उपभोक्ता समितिको वर्गीकरण: (१) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र सञ्चालनमा रहेका खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिहरूको उपभोक्ता सदस्य संख्याको आधारमा निम्न अनुसार उपभोक्ता समितिको वर्गीकरण गर्न सक्नेछ ।

- (क) कम्तीमा पचास देखी दुई सय सम्म उपभोक्ता सदस्य भएको ("ग" वर्ग)
- (ख) दुई सय एक देखि पाँच सय सम्म उपभोक्ता सदस्य भएको ("ख" वर्ग)
- (ग) पाँच सय एक वा सो भन्दा बढि उपभोक्ता सदस्य भएको ("क" वर्ग)

१५. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता: (१) रितपूर्वकको प्राप्त निवेदन उपर कार्यविधिको दफा ९ को उपदफा २ बमोजिमको समितिबाट प्रतिवेदन प्राप्त भए पश्चात प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत कर्मचारीले अनुसूची ५ बमोजिमको ढाँचामा खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिको दर्ता प्रमाण पत्र जारी गर्न सक्नेछ ।

(२) उपभोक्ता समिति दर्ता बापत देहाय बमोजिम दर्ता दस्तुर लाग्नेछ ।

(क) "ग" वर्गको उपभोक्ता समितिको लागि रु. २,०००।- (दुई हजार)

(ख) "ख" वर्गको उपभोक्ता समितिको लागि रु. ३,०००।- (तीन हजार)

(ग) "क" वर्गको उपभोक्ता समितिको लागि रु.
५,०००।- (पाँच हजार)

१६. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले दर्ता नवीकरण गर्नु पर्ने: (१)

दर्ता भएको खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिको दर्ता प्रमाण पत्र प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिना भित्र नवीकरण गर्नु पर्नेछ ।

(२) नवीकरण गर्दा देहाय बमोजिम कागजात पेश गर्नु पर्नेछ ।

(क) उपभोक्ता समितिको बैठकबाट नवीकरण गर्ने गराउने सम्बन्धमा भएको निर्णयको प्रतिलिपी,

(ख) दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,

(ग) वार्षिक आय व्यय सहितको लेखा परिक्षण प्रतिवेदन,

(घ) सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस ।

(३) उपभोक्ता समितिको दर्ता बहाल रहने अवधि समाप्त भएको मितिले ३ महिनाभित्र सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले देहाय बमोजिम नवीकरण दस्तुर बुझाई दर्ताको प्रमाण-पत्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

- (क) “ग” वर्गको उपभोक्ता समितिको लागि रु.
१,०००।- (एक हजार)
- (ख) “ख” वर्गको उपभोक्ता समितिको लागि रु.
२,०००।- (दुई हजार)
- (ग) “क” वर्गको उपभोक्ता समितिको लागि रु.
३,०००।- (तीन हजार)

(४) उपदफा (३) बमोजिम म्याद नाघेपछि कुनै समितिले दर्ताको प्रमाण-पत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन आएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृतले उपदफा (३) बमोजिम लागने दस्तुरमा देहाय बमोजिमको थप दस्तुर लिई नवीकरण गरी दिन सक्नेछः

- (क) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद नाघेपछि तीन महिनाको लागि रु. ५००।-
- (ख) खण्ड (क) को म्याद नाघेपछि आषाढ मसान्त सम्मको लागि थप रु. १०००।-
- (ग) खण्ड (ख) को म्याद नाघेपछि प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि लागने नवीकरण दस्तुरको

अतिरिक्त प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि रु.
२५००।- को दरले विलम्ब दस्तुर लाग्नेछ।

१७. प्रचलित कानून बमोजिम साबिक जिल्ला जलस्रोत समितिमा दर्ता भई सञ्चालन हुँदै आएका तर म्यादभित्र नवीकरण नगराएका उपभोक्ता समितिहरूलाई यो कार्यविधि स्वीकृत भए पश्चात एक पटकका लागि गाउँपालिकाले सबै खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिहरूलाई नवीकरणको लागि आवेदन दिनका लागि ३० दिने सूचना जारी गर्नेछ ।

१८. प्रचलित कानून बमोजिम जिल्ला जलस्रोत समितिमा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका उपभोक्ता समितिले दर्ता नवीकरण गर्नु पर्ने: (१) जिल्ला जलस्रोत समितिमा दर्ता भई गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिहरू सञ्चालन हुँदै आएका तर म्यादभित्र नवीकरण नगराएका उपभोक्ता समितिहरूले उपभोक्ता समिति नवीकरणको लागि देहाय बमोजिमको कागजात संलग्न गरी गाउँपालिकामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(क) उपभोक्ता समितिको बैठकबाट नवीकरण गर्ने गराउने सम्बन्धमा भएको निर्णयको प्रतिलिपि,

(ख) दर्ताको प्रमाणपत्र नवीकरण हुन नसकेको मनासिब कारण,

- (ग) सङ्कल दर्ता प्रमाण पत्र,
- (घ) समितिको साबिक विधान,
- (ङ) वार्षिक आय व्यय सहितको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
- (च) सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भए पश्चात साबिकको दर्ता प्रमाण पत्र खिँची कार्यविधिको दफा १४ बमोजिम समिति वर्गीकरण गरी अनुसूची ६ बमोजिमको ढाँचामा दर्ताको प्रमाण-पत्र जारी गरी प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि लाग्ने नवीकरण दस्तुरको अतिरिक्त प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृतले देहाय बमोजिमको दरले थप जरिवाना समेत लिई नवीकरण गरि दिन सक्नेछ ।

(क) “ग” वर्गको उपभोक्ता समितिको लागि रु.

१,०००।- (एक हजार)

(ख) “ख” वर्गको उपभोक्ता समितिको लागि रु.

१,५००।- (एक हजार पाँच सय)

(ग) “क” वर्गको उपभोक्ता समितिको लागि रु.

२,०००।- (दुई हजार)

(३) दर्ताको प्रमाण-पत्र नवीकरण गर्ने समितिले निवेदन दिंदा कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको नामावली संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

१९. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति एक आपसमा गाभिन सक्ने:

(१) ऐनको दफा ९ को उपदफा ११ बमोजिम गाउँपालिकाको कुनै क्षेत्रमा सञ्चालन भएका खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिहरू एक आपसमा गाभिन चाहेमा उपभोक्ता समितिले देहाय बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी एक आपसमा गाभिन सक्नेछन् ।

क. गाभ्नु/गाभिनु वा प्राप्तिको आवश्यकता र औचित्य सहित उपभोक्ता समितिले आ-आफ्नो साधारण सभाबाट विशेष प्रस्ताव पारित गरी कुल सदस्य संख्याको २/३ (दुई तिहाई) सदस्यहरूले अर्को समितिमा गाभ्ने/गाभिने भनि गरेको निर्णय,

ख. गाभ्ने र गाभिने उपभोक्ता समितिको अन्तिम वासलात र लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन,

ग. गाभिने र गाभ्ने उपभोक्ता समितिका अध्यक्षहरूको लिखित सहमति पत्र,

घ. गाभ्ने उपभोक्ता समितिको विधान,

- ड. गाभिने र गाभ्ने उपभोक्ता समितिको चल अचल सम्पत्तिको मूल्याङ्कन, सम्पत्ति र दायित्वको यथार्थ विवरण,
- च. गाभिने र गाभ्ने उपभोक्ता समितिले गाभिने समितिका अध्यक्ष तथा सदस्य तथा कर्मचारीका सम्बन्धमा कुनै निर्णय भएमा त्यस्तो निर्णयको प्रतिलिपि,
- छ. उपभोक्ता समितिहरू बीच एक आपसमा गाभिन सम्पन्न भएको सहमति पत्र,
- ज. गाभिन स्वीकृति लिई गाभिने उपभोक्ता समितिको सम्पूर्ण सम्पत्ति तथा दायित्वहरू गाभ्ने उपभोक्ता समितिमा सरेको मानिनेछ,

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कागजात सहित उपभोक्ता समितिहरू एक आपसमा गाभिन गाउँपालिकामा निवेदन दिएमा अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि १ प्रति सम्बन्धित वडा कार्यालयमा र अर्को १ प्रति सम्बन्धित खानेपानीको स्रोत (मुहान) रहेको क्षेत्र नजिक बस्तीमा सूचना टाँस गर्ने गरी १५ दिने सार्वजनिक सूचना पठाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम १५ दिने सूचना प्राप्त हुन आए पछि सम्बन्धित वडा सचिवले सूचना टाँसेको देखी जात्रे कम्तिमा ५

जनाको रोहवरमा वडा कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरी मुचुल्का सहित गाउँपालिकाको कार्यालयमा जानकारी पठाउनु पर्नेछ ।

- (४) उपदफा (३) बमोजिम सूचना टाँस भए पछि उपभोक्ता समिति गाभने/गाभिने प्रक्रिया र खानेपानीको स्रोत (मुहान) का सम्बन्धमा कोही कसैको कुनै गुनासो वा उजुरी भएमा सूचना टाँस अवधि अर्थात् १५ दिन भित्र प्रमाण सहित गाउँपालिकामा उजुरी दिन सकिनेछ । यसरी परेको उजुरी उपर आवश्यक छानविन गरी निरुपण गर्ने दायित्व गाउँपालिकाको न्यायिक समितिको हुनेछ ।
- (५) न्यायिक समितिमा परेको उजुरी उपर ६० दिन भित्र छिनोफानो गरिसक्नु पर्नेछ ।
- (६) न्यायिक समितिले छिनोफानो गरेको मुद्दाको सम्बन्धमा चित्त नबुझ्ने पक्षले जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।
- (७) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एकाधिकार वा अनुचित व्यापारिक नियन्त्रण हुने वा सार्वजनिक हितको विपरीत हुने देखिएमा गाउँपालिकाले उपभोक्ता समितिहरू एक आपसमा गाभिने स्वीकृति दिने छैन ।

परिच्छेद - ४

(सेवा, शुल्क र दण्ड जरिवाना)

२०. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले सेवा उपयोगका शर्तहरू तोक्न र सेवा शुल्क असुल उपर गर्न पाउने: (१) उपभोक्ता समितिले आफुले सञ्चालन गरेको खानेपानी आयोजनाको नियमित मर्मत संभार र हेरचाहका लागि लाभान्वित उपभोक्ताहरू सँग आपसी सल्लाह र सहमतिमा सेवा शुल्क निर्धारण गर्न, संकलन गर्न तथा सेवा उपयोगका शर्तहरू तोक्न तथा आवश्यकता अनुसार दण्ड जरिवाना तोक्न तथा असुल उपर गर्न सक्नेछ।
२१. गाउँपालिकाले उपभोक्ता समितिसँग वार्षिक सेवा शुल्क लिन सक्ने: (१) गाउँपालिकाले खानेपानी उपयोग गर्ने जनसंख्या र आम्दानीको आधारमा खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिसँग वार्षिक सेवा शुल्क निर्धारण गरी लिन सक्नेछ ।
- (२) सेवा शुल्क गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।
२२. सेवा रोक्न गर्न सकिने: (१) उपभोक्ता समितिले तोके बमोजिमको सेवा शुल्क नबुझाउने उपभोक्ताहरूलाई उपभोक्ता समितिले र तोकिए बमोजिमको सेवा शुल्क नबुझाउने उपभोक्ता समितिलाई गाउँपालिकाले प्रदान गर्दै आएको सेवा रोक्न गर्न सक्नेछ ।

- (२) यसरी रोक्का गरिएकोमा सम्बन्धित उपभोक्ता वा उपभोक्ता समितिले तोकिए बमोजिमको सेवा शुल्क बुझाए पछि सेवा पुनः सुचारु गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद - ५

(खानेपानी संरचना निर्माण र आवश्यक प्रक्रिया)

२३. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धी संरचना निर्माण गर्न सक्ने: (१) खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले खानेपानी तथा सरसफाइसँग सम्बन्धित भौतिक जलाधार निर्माण गर्न सक्नेछ, यसरी निर्माण गर्दा त्यस अघि निर्माण भई सकेका वा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका भौतिक पूर्वाधार निर्माणलाई कुनै असर पुऱ्याउन पाईने छैन ।
२४. अरूको घर जग्गामा प्रवेश गर्न सक्ने: (१) खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले आयोजना सञ्चालनको लागि आवश्यक परेमा सम्बन्धित घर तथा जग्गा धनीको अनुमति वा सहमति लिई प्रवेश गर्न पाउने छ ।
- (२) कसैको घर जग्गा उपयोग गर्न पर्ने भएमा उपभोक्ता समितिले सम्बन्धित व्यक्तिलाई उचित क्षतिपूर्ति दिन पर्नेछ ।
- (३) उपभोक्ता समितिले आवश्यक पर्ने कार्यको लागि उपलब्ध गराउने क्षतिपूर्ति गाउँपालिकाले व्यहोर्न बाध्य हुने छैन ।

२५. खानेपानीसँग सम्बन्धित संरचनाहरूको मर्मत तथा सुरक्षा: (१) उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण गरिएका खानेपानी तथा सरसफाइसँग सम्बन्धित भौतिक संरचनाहरूको नियमित मर्मत सम्भार तथा सुरक्षा गर्ने जिम्मेवारी उपभोक्ता समिति र उपभोक्ताहरूको हुनेछ ।

(२) उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण गरिएका खानेपानी तथा सरसफाइसँग सम्बन्धित भौतिक संरचनाहरूको सुरक्षा गर्ने दायित्व सम्बन्धित गाउँपालिकाको समेत हुनेछ ।

परिच्छेद-६

(विविध)

२६. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले खानेपानीको गुणस्तरीयता कायम गर्नु पर्ने: (१) मानव जीवनको लागि अति आवश्यक पर्ने र आम उपभोक्ताको स्वास्थ्यसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने खानेपानीको गुणस्तरीयताको सवालमा खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति अत्यन्त सजग हुनु पर्नेछ । समय समयमा खानेपानीको गुणस्तरीयताको जाँच तथा गुणस्तरीयता कायम गर्न सम्बन्धित खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

२७. खानेपानी श्रोतमा प्रदूषित गर्न नहुने: (१) खानेपानीको श्रोत तथा वरपरको क्षेत्रमा प्रदूषित गर्न पाईने छैन । यसरी प्रदूषित गरे गराएमा प्रदूषित गर्ने गराउनेलाई गाउँपालिकाले नियमानुसार कारवाही गर्नेछ ।

२८. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिको दर्ता प्रमाण पत्रको स्वामित्व तथा हक हस्तान्तरण तथा विक्री वितरण नहुने: (१) यस कार्यविधि बमोजिम दर्ता भएको खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिको दर्ता प्रमाण पत्र सम्बन्धित उपभोक्ता समिति बाहेक अन्यत्र स्वामित्व तथा हक हस्तान्तरण र विक्री वितरण गर्न पाईने छैन ।

२९. उपभोक्ता समितिको कार्यक्षेत्र विस्तार हुन सक्ने: (१) दर्ता भएको उपभोक्ता समितिले आवश्यकता अनुसार विधानमा उल्लेख भए बमोजिम आफ्नो कार्य क्षेत्र विस्तार गर्न सक्नेछ ।

(२) उपभोक्ता समितिले आफ्नो कार्यक्षेत्र विस्तार गर्न गाउँपालिकाको अनुमति लिनु पर्नेछ ।

(३) दर्ता भएको उपभोक्ता समितिले कार्यक्षेत्र विस्तार गर्न देहाय बमोजिम आवश्यक कागजात पेश गरी रितपूर्वक गाउँपालिकामा निवेदन दिनुपर्दछ ।

(क) कार्यक्षेत्र विस्तार गर्नु पर्नाको कारण र औचित्य सहित कुल सदस्य संख्याको २/३ (दुई तिहाई) सदस्यहरूले साधारण सभाबाट पारित गरेको निर्णय,

(ख) उपभोक्ता समितिको बैठकको निर्णय,

- (ग) उपभोक्ता समितिको दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
- (घ) उपभोक्ता समितिको स्वीकृत विधान १ प्रति
- (ङ) नियमानुसार शुल्क बुझाएको नगदी रसिद,
- (४) उपदफा (३) बमोजिमको कागजात सहित निवेदन प्राप्त हुन आए पश्चात विस्तार गरिने कार्यक्षेत्र र कायम गरिने खानेपानीको स्रोत (मुहान) समेतको विवरण उल्लेख गरि अनुसूची ४ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि १ प्रति सम्बन्धित वडा कार्यालयमा र अर्को १ प्रति कार्यक्षेत्र विस्तार गर्ने क्षेत्र नजिक बस्तीमा सूचना टाँस गर्ने गरी ३० दिने सार्वजनिक सूचना पठाउनु पर्नेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिमको सूचना प्राप्त हुन आए पछि सम्बन्धित वडा सचिवले सूचना टाँसेको देखी जान्ने क्रममा ५ जनाको रोहवरमा वडा कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरी मुचल्का सहित गाउँपालिकाको कार्यालयमा जानकारी पठाउनु पर्नेछ ।
- (६) उपदफा (५) बमोजिमको सूचना टाँस भए पछि उपभोक्ता समितिको कार्यक्षेत्र विस्तार र कायम गरिने खानेपानीको स्रोत (मुहान) सम्बन्धमा कोही कसैको कुनै गुनासो वा उजुरी भएमा ३० दिन भित्र प्रमाण सहित गाउँपालिकामा उजुरी दिन सकिनेछ ।

- (७) उपदफा (६) बमोजिमको म्याद भित्र उजुरी पर्न आएमा उजुरी उपर आवश्यक छानविन गरी निरूपण गर्ने दायित्व गाउँपालिकाको न्यायिक समितिको हुनेछ । सो उजुरी उपर गाउँपालिकाको न्यायिक समितिमा छलफल हुँदा उजुर गर्ने पक्षले उजुरी फिर्ता गरेमा वा मिलापत्र गरेमा कार्यक्षेत्र विस्तार र विस्तारित खानेपानीको स्रोत (मुहान) कायम गर्न बाधा पर्ने छैन ।
- (८) न्यायिक समितिमा परेको उजुरी उपर ६० दिन भित्र छिनोफानो गरिसक्नु पर्नेछ ।
- (९) न्यायिक समितिले छिनोफानो गरेको मुद्दाको सम्बन्धमा चित्त नबुझ्ने पक्षले जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।
- (१०) उपदफा (६) बमोजिमको म्याद भित्र कुनै उजुरी पर्न नआएमा कार्यपालिकाले उपभोक्ता समितिको आफ्नो कार्यक्षेत्र विस्तार र कायम गरिने खानेपानीको स्रोत (मुहान) को सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गर्न सक्नेछ । कार्यपालिकाले आवश्यकता महसुस गरेमा कार्यविधिको दफा ९ को उपदफा २ बमोजिमको समितिको सिफारिस समेत माग गर्न सक्नेछ ।

३०. **आर्थिक कारोबारको विवरण बुझाउनु पर्ने:** उपभोक्ता समितिहरूले आफ्नो आर्थिक कारोबारको विवरण (लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन) प्रत्येक वर्ष गाउँपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।

३१. निर्देशन दिन सक्ने: गाउँपालिकाले खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिलाई ऐनको दफा ४२ बमोजिम आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

३२. आर्थिक कारोबारको जाँच गर्ने: (१) खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले राख्नुपर्ने लेखा नराखेको तथा अनियमित वा बेमनासिब तरिकाले आर्थिक कारोबार गरेको भनि गुनासो आएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत कर्मचारीबाट जाँच गराउन सक्नेछ ।

(२) आर्थिक कारोबारको जाँच गर्ने अधिकृतले मागेको विवरण तथा कागजातहरू वा सोधेको प्रश्नको जवाफ दिनु समितिको पदाधिकारी, सदस्य र कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) आर्थिक कारोबार जाँच गर्न खटिएको अधिकृतले आवश्यक जाँचबुझ गरी गाउँपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ र सो प्रतिवेदनको आधारमा समितिको कुनै सम्पत्ति सो समितिको कुनै पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीले हिनामिना गरेको, नोक्सान गरेको वा दुरुपयोग गरेको प्रमाणित भएमा कार्यपालिकाले त्यस्तो पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीबाट सो हानी नोक्सानी असुल गर्न प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही चलाउन सक्नेछ ।

तर, प्रचलित कानूनले सजाय समेत हुने अपराध भएकोमा प्रचलित कानून बमोजिम मुद्दा चलाउन सक्नेछ ।

३३. समितिको विघटन र त्यस्को परिणाम: (१) उपभोक्ता समितिले विधान बमोजिम कार्य सञ्चालन गर्न नसकी वा अन्य कुनै कारणवश उपभोक्ता समिति विघटन भएमा त्यस्तो समितिको सम्पूर्ण जायजैथा गाउँपालिकाको हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विघटन भएको समितिको दायित्वको हकमा सो समितिको जायजैथाले पुगे सम्म त्यस्तो दायित्व गाउँपालिकाले व्यहोर्ने छ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम विघटन भएको समितिको दायित्व समितिको जायजैथाले नपुग भएमा नपुग दायित्व समितिका पदाधिकारीको जायजैथाबाट प्रचलित कानुन अनुरूप असुल उपर गरिनेछ ।

३४. समितिको कुनै दफाहरू संशोधन वा खारेज (१) उपभोक्ता समितिले विधानका कुनै दफाहरू संशोधन वा खारेज गर्न आवश्यक देखेमा सो समितिले तत् सम्बन्धी प्रस्ताव तयार पारी सो प्रस्ताव उपर छलफल गर्न समितिको विधान बमोजिम साधारण सभा बोलाउनु पर्नेछ ।

(२) कुल सदस्य संख्याको २/३ (दुई तिहाई) साधारण सभा सदस्यहरूले प्रस्ताव अनुमोदन वा निर्णय गरे पश्चात मात्र समितिको विधानका कुनै दफा संशोधन वा खारेजको लागि प्रमुख

प्रशासकीय अधिकृत समक्ष सिफारिस गरी पठाउनु पर्नेछ र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आवश्यक जाँचबुझ गरी स्वीकृत गरे पश्चात मात्र विधानको कुनै दफा संशोधन वा खारेज भएको मानिने छ ।

३५. **कार्यसमिति विघटन तथा सञ्चालन:** उपभोक्ता समितिले आफ्नो विधान अनुसार तोकिएको समयवधि भित्र नयाँ कार्यसमिति चयन गर्न नसकेमा हालको कार्यसमिति स्वतः विघटन भएको मानी अर्को कार्यसमिति चयन नभए सम्म गाउँपालिकाले तोकेको तदर्थ समितिबाट समिति सञ्चालन हुनेछ ।

३६. **दण्ड सजाय:** (१) कार्यविधिको दफा (८) बमोजिम दर्ता नगराई समिति स्थापना गरेमा वा दफा (९) बमोजिम दर्ता नगरी समिति सञ्चालन गरेमा त्यस्ता समितिका सदस्यहरूलाई गाउँपालिकाले जनही पाँच हजार रुपैयाँ सम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(२) कार्यविधिको दफा (३०) बमोजिम कारोबारको विवरण नबुझाएमा समितिका सदस्यहरूलाई गाउँपालिकाले जनही एक हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

तर, कुनै सदस्यले कार्यविधिको दफा (३०) उल्लङ्घन हुन नदिन सकभर प्रयत्न गरेको थियो भन्ने सन्तोषजनक प्रमाण पेश गर्न सकेमा निजलाई सजाय गरिने छैन ।

- (३) कार्यविधिको दफा (३२) को उपदफा (२) बमोजिम हिसाब जाँच गर्ने सम्बन्धित अधिकृतले मागेको विवरण तथा कागज पत्र वा सोधेको प्रश्नको जवाफ नदिने सम्बन्धित पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीलाई गाउँपालिकाले पाँच हजार रुपैयाँ सम्म जनही जरिवाना गर्न सक्नेछ ।
- (४) कार्यविधिको दफा (३४) बमोजिम गाउँपालिकाको स्वीकृति नलिई समितिको विधानको कुनै दफा संशोधन वा खारेज गरेमा वा अर्को समिति सँग गाभेमा वा समितिले आफ्नो उद्देश्यको प्रतिकूल हुने गरी काम कारवाही गरेमा वा गाउँपालिकाले दिएको निर्देशन पालना नगरेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले त्यस्तो समितिको दर्ता निलम्बन गर्न वा खारेज गर्न सक्नेछ ।
- (५) उपभोक्ता समितिको सदस्य वा कर्मचारी लगायत कुनै व्यक्तिले उपभोक्ता समितिको कुनै सम्पत्ति दुरुपयोग गरेमा, कब्जा गरेमा वा रोक्का राखेमा वा हानिनोक्सानी गरेमा गाउँपालिकाले त्यस्तो सम्पत्ति दुरुपयोग गर्ने, कब्जा वा रोक्का राख्ने वा हानिनोक्सानी गर्नेबाट क्षतिपूर्ति भराई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गर्न सक्नेछ ।

३७. कार्यविधिमा संशोधन: यस कार्यविधिमा संशोधन गर्नुपर्ने भएमा कार्यपालिकाले आवश्यक संशोधन गर्न सक्नेछ ।
३८. बाधा अडकाउ फुकाउने: यस कार्यविधिको कार्यान्वयनका क्रममा कुनै बाधा अवरोध आएमा कार्यपालिकाले बाधा अडकाउ फुकाउन सक्नेछ ।
३९. खारेजी तथा बचाउ:- (१) बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति व्यवस्थापन कार्यविधि २०७८ खारेज गरिएको छ । यो कार्यविधि लागू हुनु अगावै भए गरेका कार्यहरू यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिने छ ।
- (२) यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका व्यवस्थाहरू नेपालको प्रचलित कानूनसँग बाझिन गएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः निष्कृत हुनेछ ।

अनुसूची -१

(उपभोक्ता समितिको तर्फबाट पेश गर्ने निवेदनको ढाँचा)

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, बुधबारे, झापा ।

महोदय,

हामीले ..... खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति गठन गरी संस्थागत रूपमा दर्ता गर्न चाहेकोले बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता ऐन एवम् खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता तथा नवीकरण व्यवस्थापन कार्यविधि २०७८ बमोजिम उपभोक्ता समिति दर्ताको लागि अनुरोध छ।

विवरण

- १) उपभोक्ता समितिको नाम:
- २) कार्य क्षेत्र :
- ३) कार्य उद्देश्यहरु:

४) कार्य समितिका तदर्थ सदस्यः

क्र.सं.	पदाधिकारीहरूको नाम, थर	ठेगाना	पद	पेशा	सम्पर्क नं.	दस्तखत	कैफियत
१			अध्यक्ष				
२			उपाध्यक्ष				
३			कोषाध्यक्ष				
४			सचिव				
५			सदस्य				
६			सदस्य				
७			सदस्य				
८			सदस्य				
९			सदस्य				
१०			सदस्य				
११			सदस्य				

आवश्यकता अनुसार राख्न सकिने

५ उपयोग गरिने खानेपानीको स्रोतको विवरण

क) खानेपानीको स्रोत (मूल) रहेको ठाउँको नाम र स्रोतको

नामः

- ख) खानेपानीको स्रोत रहेको श्रोतको किसिम:
- ग) खानेपानीको स्रोतबाट गरिने प्रयोग:
- घ) खानेपानीको स्रोत उपयोग गर्न चाहेको परिमाण खुलाउने:
- ङ) खानेपानीको स्रोतको हाल प्रयोगको अवस्था:
- ६) उपभोक्ता समितिले पुन्याउन चाहेको सेवा सम्बन्धी विवरण
- क) सेवाको किसिम:
- ख) सेवा पुन्याउने क्षेत्र:
- ग) सेवाबाट लाभान्वित हुने घर परिवार संख्या:- .....
जनसंख्या:.....
- घ) भविष्यमा सेवा विस्तार गर्न सकिने वा नसकिने:
- ७) आर्थिक श्रोतको विवरण:
- ८) कार्यालय रहने ठेगाना:
- ९) संलग्न कागजात
- (क) उपभोक्ता समितिको विधान
- (ख) उपभोक्ता समितिको पदाधिकारीहरूको नागरिकताको प्रतिलिपी

- (ग) आम भेलाबाट उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णयको प्रतिलिपी
- (घ) खानेपानीको स्रोत (मूल) रहेको तथा उपयोग गरीने क्षेत्रको अवस्था झल्किने नक्सा
- (च) खानेपानीको स्रोत तथा उपभोक्ता समिति गठनमा कुनै विवाद छैन भनी वडा कार्यालयले गरेको सिफारीस

निवेदक

उपभोक्ता समितिको तर्फबाट दरखास्त दिनेको

हस्ताक्षर:.....

नाम, थर:.....

पद:.....

ठेगाना:.....

सम्पर्क नः.....

अनुसूची -२

खानेपानी उपभोक्ता दर्ता सम्बन्धी १५ दिने सार्वजनिक सूचना

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बुधबारे, झापा

बुद्धशान्ति गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. .... मा रहेको .....
श्रोतको पानी ..... श्रोतबाट उपयोग गर्ने गरी बुद्धशान्ति गाउँपालिका वार्ड
नं. ....को .....गाउँ/वस्तीहरूमा शुद्ध पिउने पानी
आपूर्तिका लागि आयोजना संचालन तथा व्यवस्थापन गर्न श्री
..... को अध्यक्षतामा उपभोक्ता समिति गठन गरी श्री
..... खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति
संस्थागत रूपमा दर्ता गर्न भनी आवश्यक कागजत सहित यस कार्यालयमा निवेदन
पेश हुन आएको छ । यस सम्बन्धमा उपभोक्ता समिति गठन तथा खानेपानीको
स्रोतको उपयोगको सम्बन्धमा कोही कसैको उजुरी तथा गुनासो छ भने प्रमाण
सहित सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन भित्र बुद्धशान्ति गाउँपालिका मा
निवेदन दिनु हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो १५ दिने सार्वजनिक
सूचना जारी गरिएको छ । सूचना अवधी भर प्रमाण सहित निवेदन पेश हुन
नआएमा सम्बन्धित उपभोक्ता समिति दर्ता हुने र यस विषयमा पछि सुनुवाई नहुने
व्यहोरा समेत यसै सूचना मार्फत् जानकारी गराईन्छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची - ३

खानेपानी उपभोक्ता समिति एक आपसमा गाभने/गाभिने सम्बन्धी १५ दिने सार्वजनिक

सूचना

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बुधबारे, झापा

बुद्धशान्ति गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. .... मा रहेको
..... श्रोतको पानी उपयोग गरिरहेको
..... उपभोक्ता समिति र वडा नं
..... मा रहेको ..... श्रोतको पानी उपयोग
गरिरहेको ..... उपभोक्ता
समितिहरू.....समितिमा गाभने/गाभिने गरी
बुद्धशान्ति गाउँपालिका वार्ड नं. .... को
..... गाउँ/वस्तिहरूमा शुद्ध पिउने पानी
आपूर्तिका लागि आयोजना सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न श्री
..... को अध्यक्षतामा उपभोक्ता समिति गठन गरी
श्री ..... खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता
समिति संस्थागत रूपमा दर्ता गर्न भनी आवश्यक कागजत सहित यस कार्यालयमा
निवेदन पेश हुन आएको छ । यस सम्बन्धमा उपभोक्ता समितिहरू एक आपसमा
गाभिई उपभोक्ता समिति गठन तथा खानेपानीको स्रोतको उपयोगको सम्बन्धमा

कोही कसैको उजुरी तथा गुनासो छ भने प्रमाण सहित सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन भित्र बुद्धशान्ति गाउँपालिका मा निवेदन दिनु हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो १५ दिने सार्वजनिक सूचना जारी गरिएको छ । सूचना अवधी भर प्रमाण सहित निवेदन पेश हुन नआएमा सम्बन्धित उपभोक्ता समिति दर्ता हुने र यस विषयमा पछि सुनुवाई नहुने व्यहोरा समेत यसै सूचना मार्फत् जानकारी गराईन्छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची -४

खानेपानी उपभोक्ता समितिको कार्य क्षेत्र विस्तार र कायम हुने खानेपानीको स्रोत
(मुहान) सम्बन्धी ३० दिने सार्वजनिक सूचना

बुद्धशान्ति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बुधबारे, झापा

बुद्धशान्ति गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. .... मा रहेको
..... श्रोतको पानी उपयोग गरिरहेको
..... उपभोक्ता समितिले गाउँपालिकाको वडा
नं ..... मा समेत कार्यक्षेत्र विस्तार गरि वडा नं.....मा
रहेको ..... खानेपानीको स्रोत (मुहान) समेतको उपयोग गरी
गाउँपालिकाको वार्ड नं. .... को .....
गाउँ/वस्तिहरूमा समेत शुद्ध पिउने पानी विस्तारको लागि आवश्यक कागजात सहित
यस कार्यालयमा निवेदन पेश हुन आएको छ । यस सम्बन्धमा उपभोक्ता समितिले
विस्तार गर्ने कार्यक्षेत्र र कायम गर्ने खानेपानीको स्रोत (मुहान) समेतको उपयोगको
सम्बन्धमा कोही कसैको उजुरी तथा गुनासो छ भने प्रमाण सहित सूचना प्रकाशित
भएको मितिले ३० दिन भित्र बुद्धशान्ति गाउँपालिका मा निवेदन दिनु हुन सम्बन्धित
सबैको जानकारीका लागि यो ३० दिने सार्वजनिक सूचना जारी गरिएको छ ।
सूचना अवधि भर प्रमाण सहित उजुरी पेश हुन नआएमा सम्बन्धित उपभोक्ता

समितिलाई कार्यक्षेत्र विस्तार र खानेपानीको स्रोत (मुहान) समेतको उपयोगको अनुमति दिईने र यस विषयमा पछि कुनै सुनुवाइ नहुने व्यहोरा समेत यसै सूचना मार्फत जानकारी गराइन्छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची -५

खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता गरी उपलब्ध गराईने प्रमाण पत्रको ढाँचा

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बुधवारे, झापा

दर्ता नं:.....

(.....) वर्ग

दर्ता मिति.....

उपभोक्ता समिति दर्ता प्रमाण पत्र

श्री ..... खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति,

बुद्धशान्ति गाउँपालिका, वडा नं. .... झापा ।

खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता तथा नवीकरण व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८ को दफा १५ बमोजिम यस गाउँपालिकाको मिति ..... को निर्णयानुसार ..... समिति दर्ता गरी यो प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ ।

खानेपानीको स्रोतको (मुहान) को नाम:- .....

दर्ता प्रमाण पत्र जारी गर्ने अधिकारीको

दस्तखत.....

नाम.....

पद.....

मिति.....

अनुसूची - ६

जिल्ला जलस्रोत समितिमा दर्ता गरी सञ्चालनमा रहेका उपभोक्ता समितिलाई उपलब्ध गराईने प्रमाण पत्रको ढाँचा

बुद्धशान्ति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बुधवारे, झापा

दर्ता नः..... जिल्ला जलस्रोत समिति दर्ता नः.....

दर्ता मिति..... दर्ता मिति.....

उपभोक्ता समिति दर्ता प्रमाण पत्र

(.....) वर्ग

श्री ..... खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति,

बुद्धशान्ति गाउँपालिका, वडा नं. .... झापा ।

खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता तथा नवीकरण व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८ को दफा १८ बमोजिम यस गाउँपालिकाको मिति ..... को निर्णयानुसार ..... समिति दर्ता गरी यो प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ ।

खानेपानीको स्रोतको (मुहान) को नाम:- .....

दर्ता प्रमाण पत्र जारी गर्ने अधिकारीको

दस्तखत.....

नाम.....

पद.....

मिति.....

अनुसूची -७

(खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता नविकरण पुस्तिकाको ढाँचा)

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बुधबारे, झापा ।

नविकरण पुस्तिका

क्र. सं.	प्रमाणपत्र दर्ता		नवीकरण गरिएको उपभोक्ता समिति			नवीकरण बहाल रहने अवधि		नविकरण शुल्क	नवीकरण को लागि पेश गर्नेको नाम	नवीकरण गर्ने अधिकारी
	दर्ता नं	मिति	नवीकरण मिति	उपभोक्ता समिति को नाम	ठेगाना	देखी	सम्म			

अनुसूची -८

(खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता पुस्तिकाको ढाँचा)

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बुधबारे, झापा ।

दर्ता पुस्तिका

क्र. सं.	प्रमाण पत्र		दर्ता गरिएको उपभोक्ता समिति			दर्ता दस्तुर	दर्ताको लागि पेश गर्नेको कर्मचारीको नाम	प्रमाण पत्र जारी गर्ने अधिकारी
	दर्ता नं	मिति	उपभोक्ता समिति को नाम	ठेगा ना	अध्यक्ष तथा सचिवको नाम थर			

आज्ञाले,
युवराज कट्टेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत